Udskriftsdato: 10. november 2026 (Gældende)

Selskab omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1, og inddraget under ombudsmandens kompetence i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4

Ministerium: Folketingets Ombudsmand	Journalnummer: Sag nr. 17/03940

Selskab omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1, og inddraget under ombudsmandens kompetence i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4

Svar til A

18-12-2017

Sag nr. 17/03940

Din klage over Sund & Bælt Holding A/S' afslag på aktindsigt

Jeg har modtaget dine e-mails af 1. og 5. oktober 2017.

Du har endvidere været i telefonisk kontakt med en af mine medarbejdere den 4. december 2017.

Jeg vender nu tilbage til den del af sagen, der vedrører Sund & Bælt Holding A/S' afslag på aktindsigt (pkt. 4 i mit brev til dig af 29. september 2017).

1. Ombudsmandens kompetence i forhold til Sund & Bælt Holding A/S

I et brev af 30. august 2017 klagede du til mig over bl.a. Sund & Bælt Holding A/S' afslag på aktindsigt af 13. juli 2017.

Din klage rejste i første omgang et spørgsmål om min kompetence i forhold til Sund & Bælt Holding A/S, og i et brev af 29. september 2017 orienterede jeg dig bl.a. om, at jeg samme dag havde iværksat en proces med henblik på at afklare dette spørgsmål.

I et brev af 29. september 2017 til Sund & Bælt Holding A/S (som jeg sendte dig en kopi af) skrev jeg bl.a. følgende:

”Det fremgår af § 7, stk. 1, 1. pkt., i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013), at ombudsmandens virksomhed omfatter alle dele af den offentlige forvaltning. Det betyder bl.a., at virksomheder organiseret i selskabsform – som Sund & Bælt Holding A/S – som udgangspunkt ikke er omfattet af ombudsmandens virksomhed, da de ikke er en del af den offentlige forvaltning.

Det bestemmes imidlertid i ombudsmandslovens § 7, stk. 4, at ’[s]åfremt selskaber, institutioner, foreninger m.v. ved lov eller administrativt helt eller delvis inddrages under de regler og principper, der gælder for den offentlige forvaltning, kan Ombudsmanden bestemme, at de pågældende organer i samme omfang skal være omfattet af Ombudsmandens virksomhed’.

Hensigten med ombudsmandslovens § 7 er at skabe overensstemmelse mellem ombudsmandens kompetence og anvendelsesområdet for bl.a. offentlighedsloven.

Det fremgår af § 2 i offentlighedsloven (lov nr. 606 af 12. juni 2013), at loven finder anvendelse på al virksomhed, der udøves af myndigheder inden for den offentlige forvaltning. Af lovens § 4, stk. 1, fremgår det, at det samme gælder for al virksomhed, der udøves af selskaber, hvis mere end 75 pct. af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder.

Jeg går umiddelbart ud fra, at Sund & Bælt Holding A/S er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1, og dermed af offentlighedslovens regler om aktindsigt, ligesom selskabet ikke er undtaget administrativt i medfør af § 4, stk. 2.

Jeg henviser til, at Sund & Bælt Holding A/S – efter oplysningerne på selskabets hjemmeside – er 100 pct. ejet af staten. På baggrund af oplysningerne på hjemmesiden må jeg endvidere forstå, at Sund & Bælt Holding A/S ikke er børsnoteret.

Jeg forstår herudover afslaget på aktindsigt af 13. juli 2017 således, at Sund & Bælt Holding A/S med henvisningen til § 42, stk. 6, i offentlighedsloven anser sig selv for omfattet af loven.

I overensstemmelse med hensigten bag ombudsmandslovens § 7 er jeg indstillet på i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4, at bestemme, at Sund & Bælt Holding A/S skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed.

Før jeg tager stilling til, om Sund & Bælt Holding A/S skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed, anmoder jeg om, at Sund & Bælt Holding A/S sender mig bemærkninger – dels til spørgsmålet om, hvorvidt selskabet er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1, dels til, at jeg er indstillet på at bestemme, at selskabet skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed. ”

I et brev af 16. oktober 2017 svarede Sund & Bælt Holding A/S bl.a. følgende:

”Sund & Bælt Holding A/S har den 4. oktober 2017 modtaget brev fra Folketingets Ombudsmand vedrørende en henvendelse fra A om færgesejladsen mellem Ebeltoft og Odden.

Selskabet har som svar på ombudsmandens henvendelse følgende bemærkninger:

1) A's henvendelse af 30. august 2017 til Folketingets Ombudsmand

Selskabet finder ikke, at henvendelsen fra A er en klage over manglende aktindsigt.

Selskabet har gennemgået materialet, som er modtaget fra Folketingets Ombudsmand, herunder A's henvendelse til ombudsmanden af 30. august 2017.

A bemærker i henvendelsen, at han forgæves har forsøgt at få aktindsigt hos Sund & Bælt Holding A/S i aftalen i forbindelse med køb af Ebeltoft Havn. Selskabet finder imidlertid ikke, at A's henvendelse skal forstås som en klage over manglende aktindsigt i de nævnte dokumenter.

…

Selskabet opfatter (…) ikke A's klagepunkt til ombudsmanden som en klage over manglende aktindsigt, men som en henvendelse vedrørende A/S Storebælts eventuelle pligt til at besejle ruten Ebeltoft-Odden.

...

Forholdet omkring besejling på ruten Odden-Ebeltoft, som A rejser, falder efter selskabets opfattelse ikke ind under § 7, stk. 1, 1. pkt., i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013), hvorefter ombudsmandens virksomhed omfatter alle dele af den offentlige forvaltning. Som nævnt i ombudsmandens brev til selskabet betyder det bl.a., at virksomheder organiseret i selskabsform – som Sund & Bælt Holding A/S – som udgangspunkt ikke er omfattet af ombudsmandens virksomhed, da de ikke er en del af den offentlige forvaltning.

2) Aktindsigt i dokumenter fra før 1. januar 2014

Uagtet selskabets vurdering af ovenstående forhold, kan som en generel information oplyses, at Sund & Bælt Holding A/S blev omfattet af offentlighedsloven pr. 1. januar 2014 med de undtagelser, der fremgår af offentlighedslovens § 4, stk. 1, og selskabet er ikke undtaget administrativt i medfør af offentlighedslovens § 4, stk. 2.

Selskabets svar til A af 13. juli 2017 skal således ikke ses som en afgørelse i henhold til offentlighedslovens bestemmelser, men alene som en begrundelse for, hvorfor selskabet ikke sagsbehandler en sådan henvendelse.

Afgrænsningen af offentlighedslovens anvendelsesområde i forhold til selskaber som Sund & Bælt Holding A/S følger af offentlighedslovens § 42, stk. 1 og 6, hvorefter adgangen til aktindsigt efter § 4, stk. 1, ikke gælder for dokumenter, der er indgået eller oprettet til de af bestemmelsen omfattede selskaber før lovens ikrafttræden, dvs. 1. januar 2014. Det gælder i øvrigt også, hvis de på et senere tidspunkt indgår f.eks. i mails sendt til eksterne.

Dertil er det selskabets opfattelse, at ombudsmandens kompetence til at bestemme, at selskabet virksomhed i forhold til offentlighedsloven er omfattet af ombudsmandens virksomhed, jf. ombudsmandslovens § 7, stk. 4, skal følge samme tidsmæssige afgrænsning, dvs. alene klager i relation til dokumenter

fra 1. januar 2014. Dette er i øvrigt i overensstemmelse med hensigten med ombudsmandslovens § 7 om at skabe overensstemmelse mellem ombudsmandens kompetence og anvendelsesområdet for bl.a. offentlighedsloven.

Det betyder efter selskabets opfattelse, at ombudsmandens virksomhed ikke kan omfatte behandling af sådan sag. ”

En af mine medarbejdere kontaktede dig telefonisk den 4. december 2017, hvor du bekræftede, at der er tale om en klage over Sund & Bælt Holding A/S’ afslag på aktindsigt.

I medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4, bestemmer jeg hermed, at Sund & Bælt Holding A/S skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed, i samme omfang som Sund & Bælt Holding A/S er omfattet af reglerne i offentlighedsloven.

Det er min opfattelse, at min kompetence i relation til spørgsmålet om Sund & Bælt Holding A/S’ overholdelse af reglerne i offentlighedsloven naturligt også omfatter en prøvelse af et afslag på aktindsigt under henvisning til offentlighedslovens § 42, stk. 6. Jeg har gjort Sund & Bælt Holding A/S bekendt med min opfattelse.

Til din orientering vedlægger jeg en kopi af brevet af 16. oktober 2017 fra Sund & Bælt Holding A/S.

2. Sund & Bælt Holding A/S’ afslag på aktindsigt af 13. juli 2017

Det fremgår af din klage af 30. august 2017 med bilag, at du forgæves har bedt om aktindsigt i sagen. Du henviser til klagens bilag 2, hvoraf det fremgår, at Sund & Bælt Holding A/S den 13. juli 2017 afslog din anmodning om aktindsigt med den begrundelse, at der er tale om et dokument fra før den 1. januar 2014. Sund & Bælt Holding A/S henviser i den forbindelse til overgangsreglen i offentlighedslovens § 42, stk. 6.

Jeg har besluttet ikke at iværksætte en undersøgelse i anledning af din klage over afslaget på aktindsigt fra Sund & Bælt Holding A/S. Jeg henviser til § 16, stk. 1, i ombudsmandsloven. Det fremgår af denne bestemmelse, at ombudsmanden selv afgør, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

Jeg har ved min beslutning om ikke at iværksætte en undersøgelse lagt vægt på, at jeg på det foreliggende grundlag ikke har anledning til at tilsidesætte Sund & Bælt Holding A/S’ vurdering af, at dokumentet ikke er omfattet af retten til aktindsigt efter offentlighedsloven.

Jeg henviser i den forbindelse til § 42, stk. 6, i offentlighedsloven. Det fremgår heraf, at adgangen til aktindsigt efter bl.a. § 4, stk. 1, ikke gælder for dokumenter, der er indgået til eller oprettet af de af bestemmelsen omfattede selskaber før lovens ikrafttræden.

Det fremgår af afgørelsen fra Sund & Bælt Holding A/S, at det pågældende dokument er fra før den 1. januar 2014.

Endelig henviser jeg til Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), side 693, hvor følgende bl.a. fremgår:

"I det omfang et dokument, der er oprettet efter den 1. januar 2014, henviser til et tidligere indgået eller oprettet dokument, bliver det tidligere dokument ikke på grund af henvisningen omfattet af retten til aktindsigt. Det samme må antages at gælde, hvis det 'gamle' dokument efter den 1. januar 2014 indgår og anvendes i en (ny) sag hos det pågældende organ, da dokumentet for en principiel betragtning allerede var indgået hos organet forud for den 1. januar 2014. Hvis retstilstanden skulle have været den, at det pågældende dokument ved anvendelsen i den nye sag skulle være omfattet af den nye offentlighedslov, burde dette været anført direkte i bestemmelsen, jf. princippet i 1985-lovens § 17, stk. 3, 2. pkt."

Jeg bemærker afslutningsvis, at jeg forstår det sådan, at det dokument, som du ønsker aktindsigt i, vedrører en aftale i forbindelse med køb af Ebeltoft Havn.

Hvis du mener, at aftalen indeholder miljøoplysninger, jf. nærmere § 3 i miljøoplysningsloven (jf. lovbekendtgørelse nr. 980 af 16. august 2017), kan du eventuelt rette henvendelse til Sund & Bælt Holding A/S og søge om aktindsigt i dokumentet efter denne lov.

Hvis du får afslag, vil du kunne rette henvendelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet for at få afklaret, om nævnet kan behandle en klage over Sund & Bælt Holding A/S i medfør af lovens § 4 a, jf. § 1, stk. 2.

Du kan læse nærmere om nævnet på http://www.nmkn.dk/.

3. Dine e-mails af 1. og 5. oktober 2017

Af e-mailen af 1. oktober 2017 fremgår det, at du er af den opfattelse, at A/S Storebælt bør høre under ombudsmandens kompetence, når selskabet er 100 pct. ejet af staten.

I e-mailen af 5. oktober 2017, som også er sendt til Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, har du sendt mig yderligere materiale om A/S Storebælt.

Begge e-mails er sendt i forlængelse af mit brev af 29. september 2017, hvor jeg skrev, at jeg er inkompetent til at behandle en klage over A/S Storebælts drift af Ebeltoft Molslinjen, da selskabet ikke er en del af den offentlige forvaltning.

For så vidt angår begge dine e-mails henviser jeg til pkt. 2 i mit brev til dig af 29. september 2017.

Jeg foretager mig samlet set ikke mere i anledning af dine henvendelser.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi til:

Sund & Bælt Holding A/S